

Bruksela, dnia 4.5.2018r.  
COM(2018) 262 final

**ROCZNY PRZEGLĄD DOKONYWANY PRZEZ KOMISJĘ**  
**rocznych sprawozdań z działalności państw członkowskich w sprawie kredytów**  
**eksportowych w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1233/2011**

## **ROCZNY PRZEGLĄD DOKONYWANY PRZEZ KOMISJĘ**

### **rocznych sprawozdań z działalności państw członkowskich w sprawie kredytów eksportowych w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1233/2011**

#### **1. Wprowadzenie**

W załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylającego decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE<sup>1</sup> przewiduje się, że państwa członkowskie udostępniają Komisji roczne sprawozdanie z działalności w celu zwiększenia przejrzystości na szczeblu Unii. Na podstawie tych informacji Komisja opracowuje roczny przegląd dla Parlamentu Europejskiego.

Niniejszy roczny przegląd dotyczy roku kalendarzowego 2015. Zakres przeglądu obejmuje działalność w zakresie kredytów eksportowych w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1233/2011, tj. transakcji średnio- i długoterminowych z co najmniej dwuletnim okresem spłaty. Przegląd nie obejmuje krótkoterminowych transakcji w zakresie kredytów eksportowych<sup>2</sup> ani działań prowadzonych przez niektóre agencje kredytów eksportowych (AKE) wykraczających poza zakres kredytów eksportowych (takich jak gwarancja inwestycyjna). Należy także zauważyć, że w przypadku niektórych państw członkowskich funkcję agencji kredytów eksportowych pełni zakład ubezpieczeń działający na mocy mandatu publicznego. W takich przypadkach zarządzanie publicznym programem kredytów eksportowych jest ściśle oddzielone od innej działalności w sektorze prywatnym (która jest oczywiście wykluczona z niniejszego przeglądu).

Komisja przyjęła do wiadomości rezolucję przyjętą przez Parlament Europejski dnia 2 lipca 2013 r. w sprawie pierwszego sprawozdania na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1233/2011<sup>3</sup> i zwróciła szczególną uwagę państw członkowskich na zawarte w rezolucji zalecenia – takie jak zalecenie, by grupa robocza Rady ds. kredytów eksportowych oraz Komisja konsultowały się z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych w sprawie dalszego rozwoju metod sprawozdawczości.

#### **2. Otrzymane roczne sprawozdania z działalności za rok kalendarzowy 2015**

Roczne sprawozdania z działalności zostały przekazane przez następujące państwa członkowskie: Austrię, Belgię, Bułgarię, Chorwację, Danię, Finlandię, Francję, Hiszpanię, Luksemburg, Niderlandy, Niemcy, Polskę, Portugalię, Republikę Czeską, Rumunię, Słowację, Słowenię, Szwecję, Węgry, Włochy oraz Zjednoczone Królestwo.

---

<sup>1</sup> Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 45.

<sup>2</sup> Zastosowanie do takich transakcji ma komunikat Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych.

<sup>3</sup> Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 2 lipca 2013 r. w sprawie pierwszego sprawozdania rocznego Komisji dla Parlamentu Europejskiego w sprawie działalności agencji kredytów eksportowych państw członkowskich (2012/2320(INI)).

Pozostałych siedem państw – Cypr, Estonia, Grecja, Irlandia, Litwa, Łotwa i Malta – nie realizowało w okresie sprawozdawczym programów kredytów eksportowych w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1233/2011.

### **3. Analiza rocznych sprawozdań z działalności**

#### **a) Informacje ogólne i finansowe**

W mających zastosowanie ramach prawnych (rozporządzenie (UE) nr 1233/2011) określa się ogólne zasady transakcji i programów kredytów eksportowych. Chociaż większość europejskich rządów utworzyła AKE, zakres i rodzaj programów kredytów eksportowych oraz struktura organizacyjna AKE różnią się w poszczególnych państwach członkowskich.

W niektórych państwach członkowskich AKE jest departamentem rządowym lub agencją rządową. W przypadku innych państw funkcję tę pełni zakład ubezpieczeń na mocy publicznego mandatu lub pod nadzorem rządu. W przypadku państw członkowskich oferujących różne kategorie wsparcia kredytów eksportowych nierzadko istnieje więcej niż jedna AKE (np. jedna agencja zapewniająca oficjalne wsparcie w formie gwarancji lub „czystej ochrony ubezpieczeniowej” oraz kolejna zapewniająca subsydiowanie stopy procentowej). W 2015 r. 21 państw członkowskich UE realizowało programy kredytów eksportowych w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1233/2011. Programami tymi zarządzało łącznie 29 różnych agencji i departamentów rządowych.

Ogólnie rzecz ujmując, w ostatnich latach państwa członkowskie rozwinęły zestaw instrumentów na potrzeby programów kredytów eksportowych. Jeśli chodzi o rodzaje wsparcia kredytów eksportowych oferowanych przez europejskie AKE, najbardziej rozpowszechnioną formą pozostaje „czysta ochrona ubezpieczeniowa” (tj. dana transakcja eksportowa jest finansowana z kredytu udzielonego przez bank komercyjny, na który AKE udziela gwarancji lub zabezpieczenia w formie ubezpieczenia). Wszystkie 21 państw członkowskich udzielających kredytów eksportowych w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1233/2011 w okresie sprawozdawczym oferuje wsparcie w tym zakresie. 15 państw członkowskich oferuje również inne rodzaje wsparcia zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1233/2011 i Porozumieniem OECD w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych<sup>4</sup>, takie jak kredyty bezpośrednie lub finansowanie (oznaczające finansowanie bezpośrednio przez AKE, a nie przez bank komercyjny)<sup>5</sup>, refinansowanie<sup>6</sup> lub programy subsydiowania stopy procentowej<sup>7</sup>. W kilku rocznych sprawozdaniach z działalności wyraźnie wymieniono również finansowanie projektów<sup>8</sup> lub pomoc wiązaną<sup>9</sup>.

Ogólnie rzecz biorąc, w ciągu ostatnich lat osiągnięto wyższy poziom zgodności, ponieważ Porozumienie OECD w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych obejmuje obecnie szeroki zakres zagadnień. Niemniej jednak należy wziąć pod uwagę następujące różnice, które utrudniają dokonanie kompleksowego porównania w celu uzyskania pełnego obrazu. Po pierwsze, państwa członkowskie – w ramach ogólnych rodzajów kredytów eksportowych, o których mowa w poprzednim akapicie – opracowały ogromną różnorodność

---

<sup>4</sup> Porozumienie OECD w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych stanowi załącznik do rozporządzenia.

<sup>5</sup> Belgia, Hiszpania, Polska, Republika Czeska, Słowacja, Węgry, Włochy i Zjednoczone Królestwo.

<sup>6</sup> Słowacja, Szwecja i Węgry.

<sup>7</sup> Finlandia, Francja, Hiszpania i Polska.

<sup>8</sup> Dania, Niderlandy i Niemcy.

<sup>9</sup> Austria, Dania, Hiszpania, Polska i Węgry.

programów kredytów eksportowych. Ponadto podczas gdy konkretny produkt może być wspólny dla kilku AKE, związane z nim warunki mogą się różnić. Po drugie, wpływ programu kredytów eksportowych zależy oczywiście również od cech gospodarki krajowej oraz zdolności prywatnego sektora finansowego.

Z uwzględnieniem tych zastrzeżeń, poniższe porównanie łącznej nominalnej ekspozycji na ryzyko w dniu 31 grudnia 2015 r. zapewnia ogólne pojęcie o skali programów kredytów eksportowych – obejmujących najbardziej znaczącą „czystą ochronę ubezpieczeniową”<sup>10</sup>.

| <b>Oficjalne wsparcie w postaci „czystej ochrony ubezpieczeniowej” w 2015 r. (w mld EUR)</b> |      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| <b>Największe wsparcie w UE według łącznej nominalnej ekspozycji</b>                         |      |
| Niemcy                                                                                       | 92,4 |
| Francja                                                                                      | 75   |
| Szwecja                                                                                      | 38,9 |
| Włochy                                                                                       | 24,6 |
| Niderlandy                                                                                   | 20,2 |

Jak już wspomniano powyżej, europejskie AKE są aktywne w szerokim zakresie obszarów nieobjętych sprawozdawczością na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1233/2011. Rozporządzenie to obejmuje zasadniczo średnio- i długoterminowe kredyty eksportowe (zgodnie z definicją zawartą w Porozumieniu OECD w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych). Wiele europejskich agencji kredytów eksportowych oferuje jednak również takie produkty jak krótkoterminowe kredyty eksportowe, gwarancje akredytywy, gwarancje na ryzyko produkcji lub ubezpieczeniowe produkty inwestycyjne. Należy również zauważyć, że kilka państw członkowskich rozwinęło specyficzne dla danego sektora produkty kredytów eksportowych, np. dla produkcji samolotów i przemysłu stoczniowego. Warto o tym pamiętać przy ocenie szerszej roli gospodarczej AKE.

Szczegółowe informacje można znaleźć w sekcjach II i IV szablonu sprawozdania mającego zastosowanie do sporządzania rocznych sprawozdań z działalności, jak również w ogólnych rocznych sprawozdaniach, do których niektóre państwa członkowskie wyraźnie się odnoszą.

Podsumowując, roczne sprawozdania z działalności dostarczają istotnych informacji finansowych dotyczących programów kredytów eksportowych w 2015 r. Należy jednak podkreślić, że zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1233/2011 sprawozdawczość ta przebiega zgodnie z odpowiednimi krajowymi ramami prawnymi danego państwa członkowskiego. W związku z tym istnieją pewne różnice w sposobie prezentacji sprawozdań. W świetle powyższych ustaleń Komisja nie ma konkretnych uwag na temat aspektów finansowych dotyczących rocznych sprawozdań z działalności<sup>11</sup>.

<sup>10</sup> Uwaga: Zjednoczone Królestwo oszacowało łączną nominalną ekspozycję na ryzyko na 22,1 mld GDP w dniu 31 marca 2016 r.

<sup>11</sup> Zgodnie z pkt 1 załącznika I obecna procedura sprawozdawcza odbywa się bez uszczerbku dla prerogatyw instytucji państw członkowskich sprawujących nadzór nad krajowymi programami kredytów eksportowych.

## **b) Podejście do „ryzyka środowiskowych, które mogą powodować inne istotne zagrożenia”**

Zgodnie z pkt 2 załącznika I rozporządzenia (UE) nr 1233/2011 w rocznych sprawozdaniach z działalności państwa członkowskie „opisują, w jaki sposób ryzyka środowiskowe, które mogą powodować inne istotne zagrożenia, są uwzględniane w działalności AKE w zakresie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych”.

Państwa członkowskie coraz częściej zwracają uwagę na ryzyka środowiskowe, które odgrywają ważną rolę przy podjęciu decyzji o udzieleniu wsparcia kredytów eksportowych. Państwa członkowskie rozwinęły zatem wewnętrzne procesy oceny rzeczonych zagrożeń. W przypadkach, w których ryzyko uznane jest za niedopuszczalne lub nieproporcjonalne, nie udziela się zabezpieczenia. W przypadkach, w których ryzyko uznane jest za dopuszczalne, wsparcie kredytu eksportowego jest zazwyczaj warunkowe, uzależnione od środków łagodzących i od zapewnienia zgodności z normami. Wyraźne odniesienie do takiego zabezpieczenia warunkowego można znaleźć w sprawozdaniach przygotowanych przez: Belgię, Danię, Hiszpanię, Luksemburg, Polskę, Portugalię, Rumunię, Słowenię, Szwecję, Węgry i Włochy.

Jeśli chodzi o państwa członkowskie, w których działa kilka AKE, państwa te rozwinęły współpracę i koordynację międzyinstytucjonalną w celu oceny ryzyka środowiskowego. Zazwyczaj w sytuacji, gdy w transakcję zaangażowana jest więcej niż jedna agencja, na przykład jeżeli transakcja otrzymuje nie tylko gwarancję kredytu eksportowego, ale również subsydiowanie stopy procentowej, jedna z agencji jest wyznaczona do sprawdzenia, czy transakcja spełnienia wymogi zalecenia OECD w sprawie środowiskowego i społecznego badania *due diligence*. Przykładem na współpracę międzyinstytucjonalną są m.in. Republika Czeska i Włochy.

W pkt 2 załącznika I wymienia się zarówno ryzyka środowiskowe, jak i „inne istotne zagrożenia”, które państwa członkowskie szeroko interpretują. W istocie kilka państw członkowskich wyraźnie odnosi się także do skutków społecznych<sup>12</sup>, takich jak prawa człowieka<sup>13</sup>, podstawowe normy pracy<sup>14</sup>, zwalczanie przekupstwa<sup>15</sup>. Ryzyka te oceniane są przez wyznaczonych specjalistów w każdej AKE.

Wiele państw członkowskich odnosi się w szczególności do procedur zawartych w zaleceniu OECD w sprawie wspólnego podejścia do oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz środowiskowego i społecznego badania *due diligence* („wspólne podejście”)<sup>16</sup>, które uzyskały akceptację i siłę normatywną nawet poza państwami należącymi do OECD. Bułgaria, na przykład, stosuje zalecenie OECD dotyczące przekupstwa. Chociaż nie wdrożyła zaleceń OECD dotyczących wspólnego podejścia do zagadnień związanych ze środowiskiem lub prawami człowieka, Bułgaria pozostaje „otwarta” na włączenie tych zaleceń.

Jednocześnie w wielu państwach członkowskich rozwija się jednak tendencja do wychodzenia poza ramy wspólnego podejścia i znajdowania – oprócz wspólnego podejścia –

---

<sup>12</sup> Belgia, Dania, Finlandia, Hiszpania, Niderlandy, Niemcy, Republika Czeska, Słowacja i Szwecja.

<sup>13</sup> Finlandia, Niemcy i Szwecja.

<sup>14</sup> Finlandia i Niderlandy.

<sup>15</sup> Niderlandy.

<sup>16</sup> Austria, Finlandia, Hiszpania, Luksemburg, Niderlandy, Niemcy, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Włochy oraz Zjednoczone Królestwo.

punktów odniesienia w postaci innych międzynarodowych norm. Należą do nich m.in. strategia bezpieczeństwa Banku Światowego<sup>17</sup>, wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka<sup>18</sup> i Deklaracja Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca podstawowych zasad i praw w pracy<sup>19</sup>. Inną nową tendencją jest włączenie inicjatyw dotyczących zmiany klimatu do tego kontekstu<sup>20</sup>. Niektóre z państw członkowskich zwracają też uwagę na swoje nieustanne zobowiązanie do doskonalenia i rozwoju obecnego systemu. Finlandia, na przykład, zaznaczyła swoje uczestnictwo w grupach roboczych AKE, a także w szerszej współpracy międzynarodowej.

Ogólnie rzecz biorąc, państwa członkowskie szeroko interpretowały ryzyka środowiskowe. Transakcje rozpatrywane są nie tylko pod kątem ochrony środowiska, ale także pod innymi względami. Państwa członkowskie wykazały nie tylko włączenie wspólnego podejścia do swojej polityki kredytów eksportowych, ale również integrację innych międzynarodowych standardów oraz pokazały zaangażowanie na rzecz dalszego rozwoju w tym zakresie.

### **c) Inne informacje zawarte w rocznych sprawozdaniach z działalności**

Oprócz informacji już zawartych w sekcjach 3a) i b) powyżej, z 21 rocznych sprawozdań z działalności wynika, że państwa członkowskie rozwinęły politykę w zakresie kredytów eksportowych głównie w kontekście środowiska, zwalczania przekupstwa oraz udzielania zrównoważonych pożyczek dla krajów o niskich dochodach. Trzy odpowiednie zalecenia OECD<sup>21</sup> odgrywają istotną – ale nie wyłączną – rolę. Nawet państwa członkowskie nie będące członkami OECD posługują się tymi instrumentami lub planują ich wdrożenie. Oczywiście jest jednak, że wytyczne OECD oraz zasady dotyczące zrównoważonego udzielania pożyczek nie mogą być stosowane przez podmioty udzielające kredytów eksportowych, które to podmioty nie oferują pożyczek przeznaczonych dla państw o niskich dochodach.

Wiele państw członkowskich twierdzi w szczególności, że „wspólne podejście” stosowane jest poza zakresem określonym przez OECD<sup>22</sup>. W kilku przypadkach dane agencje kredytów eksportowych same opracowały odpowiednie instrumenty. Przykładem na to jest polityka w sprawie społecznej odpowiedzialności<sup>23</sup>, która obejmuje nie tylko działania wewnętrzne, ale również ścisły dialog z klientami AKE<sup>24</sup>.

Podobnie jak w poprzednim sprawozdaniu, wiele państw członkowskich podkreśla szczególne znaczenie praw człowieka. Praktycznie wszystkie sprawozdania nadal odzwierciedlają poparcie dla zwiększenia wymiaru praw człowieka w ramach nowego wspólnego podejścia. W niektórych przypadkach jest to temat bezpośrednio związany z prawami pracowniczymi<sup>25</sup>. Kilka z państw członkowskich odnosi się do innych norm

---

<sup>17</sup> Słowacja.

<sup>18</sup> Finlandia.

<sup>19</sup> Niderlandy.

<sup>20</sup> Np. Belgia i Niemcy.

<sup>21</sup> 1. Zalecenie OECD w sprawie wspólnego podejścia do oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz środowiskowego i społecznego badania *due diligence* (tzw. „wspólne podejście”) 2. Zalecenie OECD dotyczące korupcji i oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. 3. Zasady i wytyczne w celu propagowania zrównoważonych praktyk w zakresie udzielania pożyczek w ramach przyznawania oficjalnych kredytów eksportowych krajom o niskich dochodach

<sup>22</sup> Francja, Niderlandy, Niemcy, Polska, Słowacja, Szwecja i Włochy.

<sup>23</sup> Belgia, Dania, Niderlandy, Słowacja, Szwecja i Włochy.

<sup>24</sup> Np. Belgia i Szwecja.

<sup>25</sup> Dania i Szwecja.

międzynarodowych, takich jak Wytyczne Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczące biznesu i praw człowieka<sup>26</sup> oraz normy Międzynarodowej Korporacji Finansowej<sup>27</sup>.

Ogólnie rzecz biorąc, strategie państw członkowskich w odniesieniu do AKE są zbieżne. Przykładem tego są środki zwalczania przekupstwa. Wiele z państw członkowskich wymaga nie tylko podpisania deklaracji o niepopelnieniu przekupstwa przez zaangażowane strony, ale również aktywnego zachęcania banków i eksporterów do rozwijania własnych środków zwalczania przekupstwa. Niektóre państwa członkowskie dodatkowo opracowały ponadto własne, zgodne z wspólnym podejściem, narzędzia do zwalczania przekupstwa i korupcji, takie jak karta etyki<sup>28</sup> lub środki informowania o nieprawidłowościach<sup>29</sup>. Środki przeciwdziałania praniu pieniędzy są coraz częściej wymieniane jako kwestia priorytetowa<sup>30</sup>.

Analogicznie o konwergencji świadczy ściśle przestrzeganie wymogów Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego, wspomniane przez wiele państw członkowskich w odniesieniu do praktyk udzielania zrównoważonych pożyczek krajom o niskich dochodach.

Państwa członkowskie poświęcają też szczególną uwagę kwestii zagwarantowania, by AKE działały w najbardziej przejrzysty sposób, z poszanowaniem poufności, która może być konieczna przy transakcjach komercyjnych. Niektóre z państw członkowskich zwróciły szczególną uwagę na tę kwestię w ich rocznych sprawozdaniach z działalności za 2015 r.<sup>31</sup>. Inne dziedziny, którym państwa członkowskie poświęcają coraz więcej uwagi, obejmują stymulowanie dialogu z zainteresowanymi stronami i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego, wkład w zrównoważony rozwój i propagowanie zgodności z wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw narodowych.

Oczywiste jest zatem, że wspólne podejście OECD zostało w pełni włączone w politykę państw członkowskich w zakresie kredytów eksportowych. Co więcej, różnorodność wymienionych powyżej kwestii wskazuje na to, że wspólne podejście coraz częściej staje się *minimalnym* standardem. W wielu dziedzinach państwa członkowskie stosują własne dodatkowe środki, aby zapewnić, że wsparcie kredytów eksportowych jest możliwe tylko w przypadku transakcji, które spełniają wiele norm, od norm środowiskowych po normy społeczne.

#### **d) Zgodność AKE z celami i zobowiązaniami Unii**

Aby zwiększyć przejrzystość na szczeblu UE, państwa członkowskie udostępniają Komisji roczne sprawozdanie z działalności, przekazując – zgodnie z krajowymi ramami prawnymi – niektóre informacje finansowe i operacyjne dotyczące ich działalności związanej z kredytami eksportowymi, obejmujące również informacje na temat sposobów radzenia sobie z ryzykiem środowiskowym.

Zgodnie z pkt 3 załącznika I „[n]a podstawie tych informacji Komisja opracowuje roczny przegląd dla Parlamentu Europejskiego, zawierający ocenę zgodności AKE z celami i zobowiązaniami Unii”.

---

<sup>26</sup> Dania, Niemcy i Szwecja.

<sup>27</sup> Niemcy i Szwecja.

<sup>28</sup> Luksemburg.

<sup>29</sup> Słowacja.

<sup>30</sup> Np. Słowacja i Szwecja.

<sup>31</sup> Np. Belgia, Francja i Szwecja.

W art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) wymieniono ogólne cele Unii, a w jego art. 21 zasady i cele działań zewnętrznych Unii.

Jeżeli chodzi o wspólną politykę handlową UE, odniesienie do zasad i celów działań zewnętrznych Unii znajduje się w art. 206 i art. 207 akapit pierwszy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Komisja Europejska stwierdza na podstawie otrzymanych informacji, że państwa członkowskie prowadzące działalność w zakresie kredytów eksportowych w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1233/2011 ustanowiły strategie polityczne, towarzyszące zarządzaniu programami kredytów eksportowych, które to strategie są zgodne z celami UE. Zalecenia polityczne dotyczące kredytów eksportowych opracowane przez OECD – jedyną organizację międzynarodową, która dotychczas opracowała szczegółowe zasady dotyczące tego obszaru polityki – są w powszechnym użyciu, ale działania państw członkowskich wykraczają poza ich zakres.

Jak wspomniano we wcześniejszych sprawozdaniach rocznych, ze względu na zalecenie zawarte we wspomnianej rezolucji Parlamentu Europejskiego z lipca 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących przyszłych działań sprawozdawczych służby Komisji wydały zalecenie dotyczące korzystania zwłaszcza z prac międzynarodowych instytucji monitorujących (w tym ONZ) jako wytycznych przy dalszym opracowywaniu polityki. W sprawozdaniach państw członkowskich wspomniane instrumenty międzynarodowe są już wykorzystywane – chociaż w różnym stopniu – jako punkty odniesienia. Komisja zachęca do dalszych prac w tym kierunku. Kluczowe znaczenie będzie miał również dalszy dialog z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych w sprawie polityki w zakresie praw człowieka.

Parlament Europejski wezwał Komisję do złożenia oświadczenia dotyczącego tego, czy państwa członkowskie przestrzegają celów i zobowiązań Unii; Komisja Europejska wywiązała się z zadania dokonania rocznego przeglądu zgodnie z załącznikiem 1 na podstawie rocznych sprawozdań z działalności przedłożonych przez państwa członkowskie i uznaje na podstawie zawartych w nich informacji, że AKE działają zgodnie z art. 3 i 21 TUE. Oczywiście instytucje europejskie mogą założyć wspólne, bardziej ambitne cele polityczne. Komisja jest gotowa ułatwić i propagować odpowiedni dialog międzyinstytucjonalny w tym zakresie, tymczasem ma jednak obowiązek dokonać oceny zgodnie z pkt 3 załącznika 1.

Jeżeli chodzi o przestrzeganie zobowiązań międzynarodowych i obowiązków wynikających z unijnego prawa konkurencji, w okresie sprawozdawczym na forum Światowej Organizacji Handlu nie pojawiły się żadne spory związane z europejskimi programami kredytów eksportowych. W 2015 r. do Komisji Europejskiej nie wpłynęły żadne skargi związane z potencjalnymi naruszeniami prawa UE przez agencje kredytów eksportowych.